

Uitspraken 2004 2, 5, 6 en 7

De volledige teksten van de uitspraken van de Raad van Tucht en de Raad van Beroep zijn tegen kopieerkosten te bestellen bij de NIVRA-bibliotheek, fax 020-3010321, e-mail bibliotheek@nivra.nl. U kunt zich ook abonneren op de uitgave Jurisprudentie Tuchtrechtspraak door schriftelijke opgave aan de abonnementenadministratie van het NIVRA. De geanonimiseerde volledige teksten van de in 'de Accountant' gepubliceerde uitspraken worden dan automatisch toegezonden. Abonnementen kunnen elke maand ingaan. De abonnementsprijs bedraagt € 57 voor een periode van twaalf maanden.

2 Raad van Tucht Den Haag en het College van Beroep voor het bedrijfsleven - JT 2004-2

Deugdelijke grondslag, eer van de stand; eenzijdig gelegenheid geven voor toelichting stukken, NIVRA wijst bindend adviseur aan, optreden als bindend adviseur, onzorgvuldig, partijdigheid.

Klager A is in 1998 een samenwerking aangegaan met ABC NV waarbij een BV is opgericht. Bestuurders van de NV waren aanvankelijk V en A. Tussen A en de NV zijn in 1999 geschillen gerezen. De NV heeft bij dagvaarding tegen A een kort geding aangespannen. In dit kort geding heeft de president bij vonnis bevolen om een door het NIVRA aan te stellen bindend adviseur aan te stellen. Na de aanwijzing door het NIVRA van betrokken registeraccountant als bindend adviseur is betrokkene begonnen met het vergaren van informatie. Hierbij heeft hij onder andere ter inzage een cd-rom van de deurwaarder ontvangen. Betrokkene heeft V op zijn kantoor ontvangen. Bij die gelegenheid heeft betrokkene V in de gelegenheid gesteld een toelichting te geven op stukken en de voormelde cd-rom op een door V meegenomen computer te lezen. Bij brief heeft de gemachtigde van klagers vragen aan betrokkene gesteld over het gesprek dat betrokkene had gehad met V. Voorts vroeg de gemachtigde of een verslag was gemaakt van de bespreking met V en verzocht hij om toezending van een afschrift daarvan. De gemachtigde lichtte deze vragen toe met de mededeling dat A wilde

voorkomen dat betrokkene eenzijdig wordt geïnformeerd. Bij brief heeft betrokkene geantwoord waarin hij onder andere aangaf dat V in het onderhoud een korte toelichting had gegeven op diverse stukken die aan betrokkene waren overgelegd. Bij brief heeft gemachtigde van klagers aan betrokkene aangegeven te willen weten welke toelichting V had gegeven en medegedeeld dat ook A een korte toelichting wenste te geven. Betrokkene heeft in het vervolg zijn conceptbevindingen aan klager en V voorgelegd en hen in de gelegenheid gesteld hierop te reageren, wat beiden schriftelijk hebben gedaan.

De klacht houdt in dat betrokkene op een zeer onzorgvuldige wijze tot zijn voorlopige bevindingen is gekomen, waarbij de vooringenomenheid van betrokkene tegen klagers zonneklaar blijkt en een deugdelijke grondslag ontbreekt.

Ten aanzien van de klacht en het daartegen gevoerde verweer overweegt de Raad van Tucht het volgende. De raad stelt voorop dat zij slechts mag beoordelen of betrokkene zijn werkzaamheden als bindend adviseur heeft verricht zoals van een zorgvuldige accountant in die functie mag worden verwacht. Door de gevolgde procedure heeft betrokkene blijk gegeven van onzorgvuldigheid en onpartijdigheid. Hij heeft de eenzijdige indruk die een partij hem had gegeven niet tijdig getoetst aan de zienswijze van de andere partij. Vaststaat dat betrokkene V op zijn kantoor ontvangen heeft, waarbij betrokkene V de gelegenheid heeft gegeven stukken toe te lichten. Ook is de cd-rom met administratie van ABC op apparaat van V gelezen en heeft betrokkene beves-

tigd dat V van zijn bevindingen aantekeningen heeft gemaakt. Van deze bespreking is geen verslag gemaakt en aan klagers gestuurd, ook niet nadat A daarnaar had gevraagd. Klagers zijn aanvankelijk zelfs niet op de hoogte gesteld van het feit dat de ontmoeting met V had plaatsgevonden. Aldus heeft betrokkene zich eenzijdig door één van de partijen bij het geschil laten informeren. Daardoor is ten onrechte aan klagers de mogelijkheid ontnomen om te reageren op de mededelingen van V en op de door deze verstrekte stukken. Verder staat vast dat betrokkene na de in ontvangstname van de stukken en het contact met V geen contact met klagers heeft opgenomen alvorens betrokkene zijn conceptbevindingen op papier zette, ondanks de brief van klagers gemachtigde. Gezien de aard en inhoud van de betrokken bevindingen had het zonder meer op de weg van betrokkene gelegen klager met tal van verdachtmakingen en vermeende onduidelijkheden te confronteren en hem in de gelegenheid te stellen deze van zijn kant toe te lichten of op te helderen, alvorens voorlopige bevindingen in het conceptrapport op papier te zetten. De door betrokkene aldus gevolgde onzorgvuldige werkwijze heeft ertoe geleid dat hij een conceptrapport heeft vervaardigd dat bol staat van partijdige uitlatingen en dat tal van uitgesproken vermoedens bevat over zaken, welke in het bijzonder klager betroffen, waarover eerst vragen hadden moeten worden gesteld. Te zwaarder weegt dit, daar betrokkene steeds heeft nagelaten te vermelden op welke stukken de vermoedens of verdachtmakingen zijn gebaseerd. Ter zitting heeft betrokkene erkend onvoldoende kennis van computers te hebben om te kunnen vaststellen of het gebruik van de computer van ►

Tuchtrecht

V het lezen van de cd-rom is geschied met bewaring van gegevens uit de cd-rom in de computer van V. Aldus is hij onzorgvuldig omgesprongen met gegevens die hem na gelegd beslag slechts ter eigen inzage waren toevertrouwd. De raad is van oordeel dat betrokkene zich heeft gedragen op een wijze die zeer schadelijk is voor de eer van de stand en dat betrokkene niet onpartijdig in de voorbereiding van zijn oordeel is geweest. De klacht is derhalve gegrond. Zoals in deze zaak is gebleken heeft betrokkene, door de wijze waarop hij de partijen is tegemoet getreden, het vertrouwen in zijn onpartijdigheid verspeeld bij klagers en hen daartoe alle redenen gegeven. Hij heeft daarmee het vertrouwen ondermijnd in het functioneren van accoun-

tants in de uitvoering van hem door de rechter toevertrouwde taken. De Raad van Tucht verklaart de klacht gegrond en legt ter zake aan betrokkene als maatregel op een schorsing als registeraccountant voor de duur van één week.

Betrokkene is tegen de uitspraak van de raad in beroep gegaan bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Hierbij voert betrokkene onder andere dat de raad ten onrechte heeft geoordeeld dat hij blijk heeft gegeven van partijdigheid en onzorgvuldigheid. Alvorens het beroep te beoordelen moet worden vastgesteld welke bepalingen van de GBR-1994 op het handelen van betrokkene van toepassing zijn. In dit verband is van belang of betrokkene is opgetreden als accountant. Het college beant-

woordt deze vraag bevestigend. Het neemt hierbij in aanmerking dat betrokkene zijn correspondentie heeft ondertekend met vermelding van zijn RA-titel en de naam van het accountantskantoor. Enkele brieven zijn tevens afgedrukt op briefpapier van het accountantskantoor. Onder deze omstandigheden moet betrokkene ingevolge artikel 2, lid 1, sub a en c, GBR-1994 geacht worden te zijn opgetreden als accountant. Dit betekent dat naast hoofdstuk II ook hoofdstuk III van de GBR-1994 van toepassing is. Ten aanzien van de partijdigheid overweegt het college dat hetgeen bekend is geworden omtrent de gang van zaken waarbij V betrokkene op diens kantoor heeft bezocht, onvoldoende grond heeft voor het oordeel dat betrokkene zich partijdig heeft opgesteld. Niet is komen vast te staan dat betrokkene bij deze gelegenheid kennis heeft genomen van stukken waarover A niet beschikte. Hoewel het de voorkeur had verdiend dat betrokkene A onverwijld op de hoogte had gesteld van het bezoek van V en hetgeen tijdens dat bezoek is besproken, kan aan de omstandigheid dat betrokkene dat niet heeft gedaan niet de gevolgtrekking worden verbonden dat hij partijdig is geweest. Het college acht niet aannemelijk gemaakt dat A door deze gang van zaken in zijn belangen is geschaad. Dat betrokkene zich in zijn conceptrapportage kritisch heeft uitgelaten over A, getuigt naar het oordeel van het college evenmin van partijdigheid. Betrokkene was gevraagd een oordeel te geven over met name de rechtmatigheid van de uitgaven van de BV. Aan een dergelijke opdracht is inherent dat de onderzoeksresultaten voor een of meer betrokkenen bij de BV, onder wie A direct dan wel indirect ongunstig kunnen zijn. Het college stelt voorts vast dat betrokkene A en V gelijktijdig heeft geïnformeerd over de manier waarop hij zijn werkzaamheden zou gaan uitvoeren, dat hij zijn conceptrapportage gelijktijdig aan A en V heeft gezonden en dat hij beide partijen in de gelegenheid heeft gesteld commentaar te leveren op dit conceptrapport. Het vorenstaande leidt het college tot de slotsom dat de raad ten onrechte heeft geoordeeld dat betrokkene zich partijdig heeft opgesteld. Het hierop betrekking hebbende beroep treft derhalve doel en klacht onderdeel wordt ongegrond verklaard. Ten aanzien van de onzorgvuldigheid neemt

Annotatie bij JT 2004-2

Bij deze zaak is de verwarring groot. Het begint al bij de opdracht. Blijkens de tekst van de uitspraak van de Raad van Tucht was de opdracht van de president van de rechtbank: vast te stellen of de inkomsten van (ABC BV) op regelmatige en verantwoorde wijze zijn besteed conform de statuten, besluiten van de directie en de algemene vergadering van aandeelhouders;

- aan te geven welke uitgaven al dan niet daarmee in overeenstemming zijn;
- aan de hand daarvan aan te geven welk resultaat (ABC BV) heeft geboekt dan wel geboekt zou moeten hebben;
- de jaarrekening over 1998 op te stellen ter voorlegging aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

Dit is een onderzoekopdracht die thans aangeduid zou worden als 'forensisch', alsmede een samenstellingsopdracht. De voorzitter van het Koninklijk NIVRA benoemt betrokkene echter tot 'bindend adviseur'!

De raad verdiept zich niet in de vraag of betrokkene als accountant is opgetreden; dat doet het College van Beroep voor het bedrijfsleven wel. Het college baseert het oordeel echter niet op de aard van de uitgevoerde werkzaamheden, maar op de wijze van ondertekening van brieven, en op het gebruik van het briefpapier van het accountantskantoor.

Ten tijde van de gewraakte gebeurtenissen, zomer 2000, was de stroom jurisprudentie over forensische accountancy nog niet losgekomen. Zeker in dat licht kan men echter constateren dat betrokkene wel zeer amateuristisch te werk is gegaan. Zijn conceptrapport van 29 augustus 2000 beperkt zich bepaald niet tot de weergave van feiten, doch staat bol van de oordelen. Met behulp van dat concept wilde betrokkene kennelijk 'wederhoor' toepassen, maar hij had verzuimd eerst 'hoor' toe te passen bij één van de partijen, de klagers! Een elementaire fout voor iemand die zich tot bindend adviseur laat benoemen, en die een forensisch onderzoek uitvoert.

Merkwaaardigerwijze acht het college die fout wel een inbreuk op de eis van de deugdelijke grondslag, maar niet op die van onpartijdigheid. Dit laatste zal niet ieders rechtsgevoel bevredigen. Voor betrokkene betekende het wel een verlichting van de sanctie.

Hans Blokdijk

het college het volgende in aanmerking. Artikel 11 lid 1 GBR-1994 bepaalt dat de registeraccountant slechts mededelingen doet omtrent de uitkomst van zijn arbeid voorzover zijn deskundigheid en de door hem verrichte werkzaamheden daarvoor een deugdelijke grondslag vormen en dat de registeraccountant er zorg voor draagt dat zijn mededelingen een duidelijk beeld geven van de uitkomst van zijn arbeid. Dit algemeen geformuleerde voorschrift is naar het oordeel van het college mede van toepassing op de zorgvuldigheid van de voorbereiding van een document, bevattende de uitkomst van de arbeid van een registeraccountant, zoals een door hem opgesteld rapport. Naar het oordeel van het college had betrokkene, teneinde op zorgvuldige wijze tot een deugdelijke grondslag voor zijn rapportage te komen, A in de gelegenheid moeten stellen te reageren op bij betrokkene levende vragen en kritiekpunten alvorens, al dan niet in concept, te rapporteren aan zowel A als V. Door direct aan zowel A als V te rapporteren, is met betrekking tot A een beeld naar buiten gebracht waarvan een eventuele bijstelling ten minste de nodige inspanning zou vergen, ondanks de omstandigheid dat het voorlopige bevindingen betrof die waren neergelegd in een conceptrapport. De bevindingen die deze handelwijze oproept wegen des te zwaarder, nu betrokkene zijn voorlopige bevindingen naar het oordeel van het college niet op zakelijke en neutrale wijze heeft geformuleerd, maar zich in zeer negatieve bewoordingen een verstrekkend oordeel heeft aangematigd over het optreden van A. Door deze werkwijze heeft betrokkene A feitelijk in een positie gedrongen waarin A de talrijke beschuldigingen in het conceptrapport moest trachten te ontzenuwen, terwijl nu juist betrokkene ervoor verantwoordelijk was, op zorgvuldige wijze tot een deugdelijke grondslag voor zijn rapportage te komen. Deze handelwijze levert naar het oordeel van het college een overtreding op van artikelen 5 en 11 GBR-1994. Het beroep van betrokkene is tevens gericht tegen de opgelegde maatregel. Dit deel van het beroep treft doel. Het college acht de feiten en omstandigheden in deze zaak onvoldoende ernstig om een zware maatregel als een schorsing te rechtvaardigen. Het college is van oordeel dat betrokkene in ernstige mate onzorgvuldig heeft gehandeld en daarmee de artikel 5 en 11 GBR-1994 heeft overtreden. Op grond daarvan acht het college het opleggen van een schriftelijke berisping passend en geboden. Het college: verklaart het beroep gegrond; vernietigt de

bestreden tuchtbeslissing; verklaart het klachtonderdeel over partijdigheid ongegrond; verklaart het klachtonderdeel over onzorgvuldigheid gegrond en legt betrokkene de maatregel van schriftelijke berisping op.

5 Raad van Tucht Amsterdam - JT 2004-5

Het advies van een registeraccountant aan zijn cliënt om geen betalingen meer te doen aan het uitzendbureau dat arbeidskrachten aan de cliënt ter beschikking heeft gesteld, berust niet op een deugdelijke grondslag.

Klaagster drijft een uitzendbureau. In de periode van september 2000 tot en met september 2001 heeft zij arbeidskrachten ter beschikking gesteld aan een cliënte van de betrokken registeraccountant. Klaagster verzond voor haar diensten regelmatig facturen. Aanvankelijk werden deze normaal voldaan, maar op een gegeven moment bleven een aantal facturen onbetaald. Nadat klaagster een aantal malen had gerappelleerd, heeft een bespreking plaatsgevonden waarin de cliënte van betrokkene mede deelde dat zij niet zou betalen onder verwijzing naar een telefaxbericht van betrokkene.

Klaagster stelt dat het telefaxbericht van betrokkene vele onvolkomenheden bevat en dat betrokkene onzorgvuldig te werk is gegaan.

Betrokkene zegt dat hij op 25 maart 2002 van zijn cliënte de opdracht kreeg om met spoed te onderzoeken of klaagster nog bestond naar aanleiding van het door zijn cliënte gehoorde gerucht dat klaagster in staat van faillissement was verklaard. Betrokkene heeft daartoe een kort onderzoek bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken ingesteld en heeft op basis van dat korte onderzoek het telefaxbericht verzonden aan zijn cliënte.

Naar de mening van de Raad van Tucht is betrokkene bij zijn onderzoek en advisering er echter aan voorbijgegaan dat tussen zijn cliënte en klaagster reeds een bestendige relatie bestond en dat klaagster de door haar gefactureerde diensten reeds had verricht. Voorzover betrokkene niet reeds uit hoofde van zijn hoedanigheid van accountant van cliënte op de hoogte was van deze omstandigheid, had hij

met een enkele vraag aan zijn opdrachtgeefster daarmee bekend kunnen worden. De vraag of klaagster in staat van faillissement is verklaard, beantwoordt betrokkene niet.

Onjuist is voorts de door het faxbericht gewekte suggestie dat alle daarin genoemde vennootschappen op hetzelfde adres zijn gevestigd; het betreft evenwel vennootschappen met dezelfde postcode. Betrokkene moet voorts worden verweten dat in zijn algemeenheid een faillissement op zichzelf onvoldoende is om betaling van niet betwiste facturen op te schorten. Ook de enkele mogelijkheid dat een opdrachtgeefster in geval van faillissement van klaagster onder omstandigheden met inleners- of ketenaansprakelijkheid te maken zou kunnen krijgen, is daartoe onvoldoende. Het had op de weg van betrokkene gelegen zich nader te vergewissen van de relevante feiten alvorens tot advisering over te gaan. Het door betrokkene gegeven advies ontbeert derhalve een deugdelijke grondslag.

De Raad van Tucht verklaart de klacht gegrond en legt te dier zake de maatregel van schriftelijke waarschuwing op.

6 Raad van Tucht Amsterdam - JT 2004-6

De Raad van Tucht acht tucht-rechtelijk verwijtbaar dat betrokkene een goedkeurende verklaring heeft afgegeven bij de jaarrekening van 1999, met inbegrip van de wijzigingen van de jaarrekening 1998, van een maatschap van notarissen, zonder overleg te hebben gevoerd met een rechtstreeks belanghebbende erfgename en haar instemming te hebben verkregen.

Betrokken registeraccountant heeft de jaarrekening van een maatschap van notarissen over het jaar 1998 samengesteld en gecontroleerd. In die jaarrekening was, in verband met het overlijden van een van de maten en het toetreden tot de - nieuwe - maatschap van mr. E tevens een winstverdeling tussen K BV en mr. E opgenomen. Betrokkene heeft de jaarrekening over 1998 van een goedkeurende verklaring voorzien. De nieuwe maatschap heeft, nadat betrokkene de voormelde goedkeuren-

de verklaring had gegeven, in het kader van het opmaken en vaststellen van de jaarrekening over 1999, op grond van een gewijzigde toerekening van opbrengsten en kosten over periode van voor en na 6 december 1998, het aandeel in de winst van K BV over het jaar 1998 verminderd. Ook is de boekwaarde van de materiële vaste activa per 31 december 1998 ten nadele van K BV verminderd. Betrokkene heeft in het kader van zijn werkzaamheden met betrekking tot de jaarrekening over 1999 ten behoeve van de nieuwe maatschap, deze herrekeningen, die - ook - naar de opvatting van betrokkene in materiële zin neerkwamen op een wijziging van de jaarrekening over het jaar 1998, onder ogen gekregen en deze begrijpelijk geoordeeld. Hij heeft met betrekking tot de jaarrekening over 1999 van de nieuwe maatschap, waarin die herrekeningen waren opgenomen, een goedkeurende verklaring gegeven.

De klacht houdt, zakelijk weergegeven, in dat betrokkene met miskenning van de van hem te vergen onafhankelijkheid en onpartijdigheid een goedkeurende verklaring met betrekking tot de jaarrekening over 1999 van de nieuwe maatschap heeft gegeven, zulks terwijl daarin een wijziging van de jaarrekening over 1998 van de maatschap was opgenomen althans daaruit voortvloede, zonder dat hij (alle) belanghebbenden op de hoogte heeft gesteld, laat staan dat hij met deze(n) daarover overleg heeft gevoerd of van deze(n) daartoe de instemming heeft gekregen.

De Raad van Tucht gaat er in de eerste plaats van uit dat betrokkene zijn goedkeurende verklaring met betrekking tot de jaarrekening 1999 van de nieuwe maatschap heeft gegeven zonder voorafgaand daaraan klaagster op de hoogte te stellen van de daarin opgenomen wijzigingen met betrekking tot de jaarrekening over het jaar 1998 van de maatschap en zonder voorafgaand overleg met klaagster alsmede zonder haar instemming daarmee te hebben verkregen.

Daargelaten dat zonder toelichting - die ontbreekt - niet valt te begrijpen hoe betrokkene heeft kunnen oordelen dat een goedkeurende verklaring bij een jaarrekening van zulke geringe betekenis is te achten dat zij op eenvoudige wijze haar betekenis verliezen, het-

Annotatie bij JT 2004-6

Ter verduidelijking eerst enige feiten. In 1998 bestond een maatschap van notarissen, bestaande uit vader K en zoon J. Door het overlijden van K op 6 december 1998 werd de maatschap niet ontbonden; deze werd voortgezet, waarbij E de plaats van K innam. Het winstaandeel van K is naar tijdsgelang verdeeld tussen K en E. Klaagster is de weduwe van K.

Bij het opmaken van de jaarrekening 1999 zijn achteraf over 1998 nog twee wijzigingen aangebracht: in de winstverdeling en in de waardering van de materiële vaste activa. Een wijziging in de winstverdeling behoeft niet te leiden tot een aanpassing van de jaarrekening, maar een mutatie in de materiële vaste activa beslist wel. Overigens ontgaat mij hoe een wijziging ten nadele van (de erven) K kan leiden tot een *creditering* van diens kapitaalrekening. De jaarrekening 1998 werd dus achteraf impliciet gewijzigd. Toen had betrokkene zijn verklaring bij die jaarrekening 'van onwaarde moeten verklaren' (zie Frielink & De Heer, Leerboek Accountantscontrole deel 3B (1993), onderdeel 8.5.3; inhoudelijk ongewijzigd gebleven in Frielink & Van Kollenburg, deel 8, 2000), en betrokken partijen hiervan onverwijld op de hoogte moeten stellen (§ 8.5.332). Dit heeft betrokkene niet gedaan.

De Raad van Tucht meent voorts dat betrokkene overleg met klaagster had moeten plegen en instemming had moeten verkrijgen. Met name dit laatste hangt echter af van het maatschapscontract tussen K en J: niet in elk maatschapscontract is bepaald dat bij uittreden de jaarrekening de instemming behoeft van de (rechtsopvolgers van de) uitgetreden vennoot. De uitspraak bevat hierover echter geen specifieke informatie.

Overigens menen Frielink & De Heer in eerdergenoemde beschouwing dat het 'van onwaarde verklaren' van de verklaring slechts zal voorkomen als nieuwe gegevens bekend worden of als de accountant achteraf tot de overtuiging komt dat hij op grond van de bij de afgifte van de verklaring beschikbare gegevens niet tot het gegeven oordeel had moeten komen. In dit geval is niet duidelijk welke omstandigheid zich heeft voorgedaan; de sneer van de Raad van Tucht over de kwaliteit van de controle doet echter vrezen dat geen *nieuwe* gegevens naar voren zijn gekomen.

Hans Blokdijk

geen de vraag oproept hoe de kwaliteit van de eerder verrichte controle moet worden beoordeeld, geldt dat betrokkene in ieder geval niet zijn goedkeurende verklaring aan de jaarrekening over 1999 van de nieuwe maatschap met inbegrip van de daarin opgenomen wijziging van de jaarrekening over het jaar 1998 van de maatschap had mogen hechten zonder daaromtrent vooraf overleg te hebben gevoerd met klaagster als rechtstreeks belanghebbende bij laatstgenoemde jaarrekening en haar instemming met bedoelde wijziging te hebben verkregen.

Zulks klemt te meer omdat betrokkene wist althans had behoren te weten dat klaagster weduwe en erfgename van de overleden maat was en dat meergenoemde wijziging voor haar een rechtstreeks nadeel betekende alsmede

omdat hij zich zal hebben gerealiseerd en in ieder geval zich had behoren te realiseren dat zich geredelijk een geschil omtrent de verdeling van de maatschap zou kunnen gaan voordoen - zoals zich in feiten ook heeft voorgedaan - waarbij de opvatting van betrokkene zoals die is af te leiden uit zijn goedkeurende verklaring bij de jaarrekening over 1999 van de nieuwe maatschap van betekenis zou - kunnen - zijn, waardoor onvermijdelijk werd hetgeen betrokkene blijkens zijn verweerschrift wilde voorkomen, namelijk dat hij zou worden gemengd in de discussie omtrent die verdeling.

De Raad van Tucht verklaart de klacht gegrond en legt betrokkene ter zake de maatregel van berisping op.

Door een niet-opdrachtgeefster in rechte aan te spreken tot betaling van openstaande facturen handelt betrokkene in strijd met artikel 5 van de Gedrags- en beroepsregels registeraccountants 1994.

Omstreeks juli 1998 heeft H aan de betrokken registeraccountant opdracht verstrekt tot het verrichten van advieswerkzaamheden ten behoeve van H. Betrokkene heeft zijn werkzaamheden aanvankelijk gefactureerd aan een vennootschap van H. Na 1 september 1998 heeft H aan betrokkene verzocht zijn werkzaamheden aan klaagster, zijn werkgeefster, te factureren. Betrokkene heeft nadien drie facturen aan klaagster verzonden welke door klaagster zijn vol-

daan. Betrokkene heeft twee facturen aan klaagster gestuurd, welke klaagster niet heeft betaald. In verband met het niet doorgaan van een aandelenkoop is H uit dienst van klaagster getreden per 1 september 1999. Klaagster weigert nog openstaande facturen van betrokkene, welk aan klaagster zijn geadresseerd, te betalen en verlangt van betrokkene terugstorting van de aan hem betaalde bedragen op de drie voldane facturen. Klaagster heeft aan betrokkene verzocht inzicht te geven in de verrichte werkzaamheden en de opbouw van de facturen, aan welk verzoek betrokkene geen gevolg heeft gegeven. Het accountantskantoor waarvoor betrokkene werkzaam is heeft ter zake van de niet betaalde facturen een incassoprocedure tegen klaagster aangespannen.

De klacht betreft de volgende verwijten:

a. betrokkene heeft ten onrechte facturen aan klaagster geadresseerd, terwijl betrokkene

steeds heeft gesteld dat H zijn opdrachtgever is. Deze gedraging is strijdig met artikel 5 GBR-1994;

b. betrokkene, althans diens kantoor, blijft voortgaan met het nemen van incassomaatregelen tegen klaagster zonder klaagsters stelling te bestrijden dat zij geen opdrachtgeefster was.

De Raad van Tucht acht klachtonderdelen a. en b. gegrond. Betrokkene heeft steeds volgehouden dat H in privé zijn opdrachtgever was. Desondanks heeft hij op het verzoek van H om facturen naar klaagster te sturen niet alleen aan dat verzoek voldaan, waarover terecht niet geklaagd wordt, maar ook klaagster in plaats van H als geadresseerde vermeld. Hiertoe bestond geen reden en hiermee heeft hij node-loos onduidelijkheid opgeroepen, hetgeen een accountant behoort te vermijden.

In deze tuchtzaak kan in het midden blijven of betrokkene H mocht aanmerken als bevoegde vertegenwoordiger van klaagster, die met haar rondschrrijven over het terugtrekken van A in verband met de benoeming van H als bestuurder de indruk heeft gewekt dat H bestuurderbevoegdheden had. In dit tuchtgeding heeft klaagster voorts niet duidelijk gemaakt dat haar betalingen op de facturen niet rechtsgeldig zouden zijn, zodat de raad van de geldigheid van deze betalingen uitgaat.

Betrokkene stelt dat klaagster als derde de schuld van H aan hem deels heeft voldaan. Klaagster heeft deze stelling niet gemotiveerd bestreden en de raad acht deze stelling ook aannemelijk. Een dergelijke betaling maakt klaagster nog geen opdrachtgeefster. Dat zij dat langs andere weg zou zijn geworden stelt betrokkene niet. Hiermee valt niet te rijmen dat betrokkene in rechte van klaagster betalingen eist van zijn werkzaamheden, verricht in opdracht van H. Of over de kosten van die werkzaamheden afspraken zijn gemaakt, gaat betrokkene noch diens maatschap iets aan. Zij hebben slechts te maken met de opdrachtgever. Door klaagster, die zijn opdrachtgeefster niet was, zonder een redelijke rechtsgrond te stellen toch in rechte aan te spreken tot betaling handelt betrokkene in strijd met artikel 5 GBR-1994. Tuchtrechtelijk is hij hiervoor volledig aansprakelijk. Dat is gehandeld overeenkomstig een advies van een door hem of zijn maatschap aangezochte jurist onthefte hem niet van deze aansprakelijkheid. De Raad van Tucht verklaart de onderdelen a. en b. van de klacht gegrond en legt ter zake aan betrokkene geen maatregel op. ■

Annotatie bij JT 2004-7

Aan de orde is een triviaal ogende kwestie: de adressering van declaraties. Maar zelfs hiermee kan een accountant in de fout gaan: 'The devil is in the details!'

Uit de tekst van de uitspraak blijkt dat de opdracht door H is gegeven in het kader van onderhandelingen over de aankoop door H van aandelen in de vennootschap (klaagster). Het was kennelijk de bedoeling dat H zich zou 'inkopen': hij trad al bij de vennootschap in dienst en werd als directeur geafficheerd, zij het niet als zodanig in het Handelsregister ingeschreven. De opdracht aan betrokkene was: beoordeling van de door de accountant van klaagster opgestelde cijfers. Daar zal het wel niet bij gebleven zijn, want betrokkene heeft vijf facturen gestuurd, tot in totaal meer dan f 100.000.

Na zijn aantreden als directeur heeft H betrokkene verzocht zijn declaraties voortaan naar klaagster te sturen. De Raad van Tucht oordeelt heel subtiel: 'waarover terecht niet geklaagd wordt'. Uit de uitspraak kan worden afgeleid dat betrokkene de facturen als volgt had behoren te adresseren: 'H (BV i.o) *per adres* (klaagster)'. Het verzoek van H kan echter ook een fiscaal tintje hebben gehad waardoor een correcte adressering wellicht niet gelegen kwam.

Was het verzoek van H wel betamelijk, of maakte hij misbruik van zijn positie als directeur? Kennelijk beoogden beide partijen, A en H, aanvankelijk een intensieve samenwerking. Om die tot stand te brengen moest H meer kosten maken dan A, omdat H een informatieachterstand had. Dat partijen dan besluiten die kosten te delen, is op zich stellig niet onbillijk. Of zij dit daadwerkelijk hebben besloten, wenst noch A noch H mede te delen. Ten aanzien van de verrichte betalingen gaat de raad er dan ook van uit dat deze rechtsgeldig waren. De weigering van klaagster om de laatste facturen van betrokkene te betalen kan zeer wel samenhangen met het moment waarop duidelijk werd dat de beoogde samenwerking niet tot stand zou komen.

Al met al is er geen plaats voor het vermoeden dat betrokkene heeft meegewerkt aan onethisch handelen van H. Dit is een mogelijke verklaring voor het achterwege blijven van een tuchtrechtelijke maatregel jegens betrokkene.

Bij lezing van deze (en ten minste één eerdere) uitspraak valt op dat de Raad van Tucht te Den Haag sinds kort spreekt van 'verweerder' in plaats van het gebruikelijke 'betrokkene'. In bijgaande samenvatting is dit nieuwe woordgebruik duidelijkheidshalve niet gevolgd.

Hans Blokdijk